Փոխնջը ՇԱԲԱԹ օրերը կը հրատարակուի :

Տարեկան բաժանորդագինն է երկու ես կես արծաթ Մեճիտ կանխիկ վճարելի, թե մայրաքաղաքիս եւ իւր արուարձանաց եւ թե գաւառաց համար :

վեց եւ երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կրնդունուի :

Տեղական եւ գաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :

Հատը 40 փարայ է, եւ կգտնուի մասնաւորապես Պահճէ-Գափու չրավաճառ. եւ գրավաճառ Պօղոս եւ Յակոբ աղայից խանութները :

Ծանուցման տողը 3 դրուշ է մէկ անգամի համար : Աւելի աժան կըլլայ աւելի անգամներու համար :

Խմբագրութեան վերաբերեալ որ եւ է գիր ուղղելի ատ. Տճօրճն-Տեր Հ. Ս. Ալատճատեան կ. Պօլիս Պալըգ-բազար Նաֆիյէ խան վերի յարկ թիւ 16 :

ADRESSE
H. S. ALADJADJIAN
Directeur du journal Armenien Pountch
—16 Nafié Han . Balouk-Pazar 16—
Constantinople

ՓՈՒՆՋ

Թիւ 2016 ԵԱԲԱԹ 1886 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 18

(ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՋԻ)

Պապէթպէրան Եըմուրտը : — Բայտնի է թէ Ազգային ժողովը քանի մը շաբաթ յառաջ նոյնութեամբ ընդունեց վարչութեան կողմանէ մատուցեալ եկամտաց ելմտացուցին մէջ նշանակեալ մուտքերն, և այժմ վերջին նստին մէջ բաւական ջերմ վիճաբանութիւն եղաւ Պատրիարքարանի պաշտօնէից ամսաթոշակի դումարին վրայ, և այս առթիւ անձնական անհաճոյ ակնարկութիւնք տեղի ունեցան : Բանաւոր պատճառաւ ներկայ չէինք վերջին նստին. եթէ ներկայ գտնուէինք՝ անձնական ակնարկութեանց դէմ բողոքողաց մէջ պիտի լինէինք անշուշտ, և պիտի պնդէինք թէ բոլորովին անվայել ու անպատշաճ է Պատրիարքարանի պաշտօնէից ամսաթոշակը խնդրոյ նիւթ ընել, քանի որ յայտնի է թէ նոցա տրուած թոշակները մեծ գումարներ չեն, և պաշտօնեայք հաղիւ կրնան հոգալ իրենց ոգեպահիկը. պիտի պնդէինք թէ պէտք է լուսի վերճարել աշխատասիրաց մանաւանդ գրական աշխատասիրաց, և փոյթ տանիլ որ նոքա նիւթական կարօտութեան հոգերով տանջուելով իրենց աշխատութեան բերը տանելու անկարող չլինին : Որչափ անհատ մը, ընտանիք մը, նոյնչափ և առաւել Ազգ մը պարտի դրամ հայթայթել իւր պէտքերն անդորր հոգալու համար. պէտք է դրամ հայթայթելու միջոցներուն վրայ խորհիլ և գործադրել, և ո՛չ թէ պահանջել որ Պատրիարքարանը քանի մը պաշտօնեայ ունենայ կամ պաշտօնէից ամսաթոշակը տարապայմանս նուազ լինին. այսպէս պահանջողներն աւելի աղէկ կընեն որ պահանջեն բոլորովին փակել Պատրիարքարանն և խափանել ազգային ներքին ու արտաքին ամեն յարաբերութիւն : Եթէ անհրաժեշտ է ազգային կեանք ունենալ, ուրեմն անհրաժեշտ է՝ լանալ սըղնդեան տարրերն ունենալ : Պէտք է խորհրդածութեանց կարևոր նիւթ ընել ազգային տրոց բաշխման ու հաւաքման եղանակը. ներկայն դիւրաւ գործադրելի ու բաւական արդիւնաւոր չէ : Տակաւին անցեալ շաբթու առաջարկած էինք որ ազգային ընդհանուր ատրք մը սահմանուի 1, 2 կամ 3 ղրշ, և հաւաքման դիւրին եղանակ մը գտնուի : Նոյնը կառաջարկեմք ահա, և կը բաղձամք որ ազգային գործերն ու խնդիրներն իրենց կրից՝ հաճոյից ու չահադիտութեանց կէտ նպատակի ընելէ խորշող խըզճամիտ երեսփոխանք այս խնդրոյ վրայ ծրագիր մը ուզեն վարչութենէն, որ դիւրաւ և անյապաղ կրնայ մատուցանել, վասն զի արդէն առձեռն պատրաստ կան շատմը ծրագիրք Պատրիարքարանի դիւանատան մէջ :

(Թղթակցութիւն փունջի)

Եօզղատ . 22 Մեպ 1886 : — Քաղաքական ժողովն իւր անցեալ շաբթու նստին մէջ որոշեր է ընդհակառակն հեռագիր մ՚ուղղել առ Ամեն. Ս. Կաթողիկոսն Կիլիկիոյ, Մամիկոնեան նորապսակ Աբրահամ Եպիսկոպոսի իբր առաջնորդական Տեղապահ այսր առաքման համար : « Օրհնեալ եկեալ »ի ամսոյ մէջ ենք տակաւին. հեռի չէ « ի խաչ հան զդա »ի օրն : Դեր. Տ. Ղևոնդ Սրբազան Արքեպիսկոպոսի իբր տեղապահ կամ առաջնորդ. ատ Միաբանն համար Պատրիարքարանն և Կաթողիկոսն անհանդիստ ընդոյն դարձեալ մեր ներկայ Քաղաքական ժողովն էր, բայց առ յապայս չխղճաց ոտապատիր զրպարտութեամբ և անվախել վարմամբք անառանցքել Նորին Գերապատուութիւնն որ արդարև եօզղատարնակ Հայոց համար օրհնութիւն մ՚էր, և օտարաց համակրեալն : Ա. յժմեան տեղապահ Հօր և Նորին Գերապատուութեան Ղեւոնդ Սրբազանի մէջ եղած տարբերութիւնը խիստ զգալի է. և ակներև կերևի թէ չպիտի կարենայ ըստ ամենայնի գոհացնել ըզմեզ : — Արժ. Տ. Վարդան Հայրն և զայլս կողոպտող, գաւառիս չըբլնակայից ահ ու սարսափ պատճառող Զերքէս Զօլոդ Ալին Չանիւք և զոհողութեամբ քաղաքիս արիասիրտ հազարապետին ձերբակալեցաւ Զորումի մօտերը : Ոստիկանց մին՝ Կեավուր գըղը օղլու Ալիփ այդ անագորոյն գաղանին օրհասական չանից զոհ եղաւ զարնուելով ոտորին ծնօտին : Դեր. Աբրահամ Եպիսկոպոս Մամիկոնեան, վաղը պիտի ուղևորի ի վիճակս յայցելութիւն և Դեկտեմբերի վերջերը պիտի վերադառնայ եղեր : Ա յլ անգամ երկարօրէն պիտի դրեմ.

Մ՚ԵՒ-Նը էյ-Ը Քալըրս 30. Սեպտեմբեր 1886 : — Պիլէճիկի Առաջնորդ Դեր. Տ. Ղևոնդ Ս. Եպիսկոպոս Շիշմանեան, իւր ձեռնասուն և դիւղիս հարազատ զաւակ Արժ. Տ. Վաղինակ վարդապետի հրաւիրանօք այցելեց ժողովրդեան տեղւոյս : Ժողովուրդն երբ լսեց Նորին Գերապատուութեան ժերձենալն, այր ու կին, ծեր ու երիտասարդ, ամէն աստիճանի մարդիկ, միահամուռ ընդառաջ վազ. Թալով ճանապարհին վրայ խռնեցան. երեկոյեան ժամը 11ին եր. բեւցաւ Նորին Սրբազնութիւնն եւ կեղեցականաց ոմանց հետ և առաջնորդութեամբ ձիաւորաց. եւ կեղեցականք՝ որ զգեստաւորեալ պատրաստ էին, և դպրաց խումբըն որ իրենց դպրապետաց առաջնորդութեամբ ներկայ էին, և ինձ յանձնեց հրապարակաւ իսկ զնորհակալութիւն մատուցանել Նորին Գերապատուութեան : — Արդեն

Սոֆուլը, 15 Հոկտեմբեր 1886 : — Մ. Նուպարեան Պատասխանատուն վերնագրով յօդուածս, որ հրատարակեցաւ Փունջ է Սեպտ. 13ի և 20ի թուերուն մէջ, անիմանալի ծնած է տեղ տեղ, և պէտք է պարզել :

Ա. « Ամենահեղ կարդացածդ Ամենահեղ պիտի ըլլայ գրուեցաւ ինձ Ա՚ըշլըյա Աբթաթեանէ » . (Փունջ, Սեպտ. 13, երես երկրորդ, սիւնակ երկրորդ) : Ընթերցիր . « Ա. մենահեղ (գերադրական Հեղբառի) կարդացածդ Ամենահեղ (գերադրական Ահեղ բառի) պիտի ըլլայ » ևայլն :

Բ. « Արեւո՛ւդ սիրոյն, երեքէն ո՛րն է, աւելցուրդութի՛ւն, սխա՛լ, թէ չՓքրանսերէն » . (Փունջ, Սեպտ. 20, երես առաջին, սիւնակ երրորդ) : Ընթերցիր . « . . . սխա՛լ, թէ չՓքրանսերէն » :

Գ. Նոյն երես, սիւնակ հինգերորդ . « Բուլթամտան մերժողը պէտք է մերժէ նաև զՄուրացական և զՆուազափոյթ, և ըսէ Մըրացական, Նազափոյթ, ինչպես Տ. Զիլինկիրեան կ՚ըսէ ցուցամատ » : Ընթերցիր . » . . . ինչպես Տ. Զիլինկիրեան կ՚ըսէ Ցցամատ փոխանակ Ցուցամատ » :

Իսկ Շէֆֆել, Փեռվըր Le chausser , ևայլն, տպուածներն պիտի ըլլան Շէֆֆել, Փեռռուար , Se chausser , ևայլն :

Սեպտ. 20ի թուոյն մէջ, երես երկրորդ, սիւնակ երրորդ, ուր գրած եմ. « դուք ինչ կը հասկանաք գրաբար լեզուի քերականութենէ որ « Պարկայց , Որ Մարթի, Որոյ մարթի, Ցօղոյ , Երկուց » գրածներուս չափել կը յաւակնիք զիս հայադիտութիւն . ԵՒ ալ ոչ-ինչ-ի է է վերջ ընելուդ , և եթէ « Պարկայց , Որ. ըստ մարթի , Ցօղի , Երկուց » ուղղած եմ, այն՝ յիմ չափաղանց խղճմտութենէս է » :

Սըֆո-ևլ բառի Ջ-ֆո-ևլ ըլլալուն իբր ապացոյց կրնայ համարուիլ և այս որ Ուղղորդ և Ուղեղ բառերն փոխուած են ի բերան ռամկին Ղղորդ և Ղղեղ . — ամիսփուած է յ՚ ը : Մոռնալու չէ նաև Զ և Ս տառերուն ծորդութիւնը : Ինչպես յետին դարուց գաղափարողք դրչագրաց կը դրեն Սուգծոյ փոխանակ Զուգծոյ, այսպէս և հնադոյնք կը դրեն Զգամ փոխանակ Սգդամ (սուգ առնուլ), Սգամ փոխանակ Զգամ (ըմբռնել զգայութեամբ), Անոգամ փոխանակ Անոզդամ. Սգօն փոխանակ Զգօն, յԱզդոյ հալածանացն (այսինքն հալածանաց ամենէն սաստիկ ժամանակին մէջ) փոխանակ յԱստոյ կամ յԱսուոյ, ևայլն : Ծանուցեալ մարդարէութեան մէջ, գլուխ Ա. առաջին, տուն 3, « Լացէք և ողբացարուք ամենեքեան որ ըմպէք գինի ցարբենալ » , պիտի ըլլայ « Լացէք և ոբացարուք » , ինչպես ունի յոյնն : Կը դժուարիմ կարծելու թէ Սբբուխանդարում ըլլայ Շուխըբայի , որ ի Շուք արմատոյն պիտի նշանակէ ֆառաւորուխ, և պէտք է ունենայ նաև դիւր ներգործական ձեւն Շքեմ. ես ոչ ուրեք գտած եմ ի գիրս Շքեմ և Շքեմ, թէպէտ և կայ Անշքեմ բացասական ձեւն անդրսին ի Հինգերորդ դարէ : Դիտելու է թէ գաւառացի Հայք ունին Հագուիլ սըգուիլ, և ինչպես կը հնչեն, « ըֆուխ » թէ չուխ :

Նորայր Ն. Բիւզանդացի

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն այս օրերս դարձեալ կը բանակցի երևմից նախարարին հետ՝ ի գաւառս երուսաղէմայ վանական պարտուց ի նպաստ հանգանակեալ գումարին ստացման համար, և գոհացուցիչ խոստումներ կառնու : Երևմտեան պաշտօնատունէն չրլաբերական ղրկուած է առ գաւառական իշխանութիւնս՝ զինուորական տրոց հետ մեր ազգայիններէն հաւաքեալ նպաստին դումարը ճշդելու համար, և կը կարծուի թէ մօտերս ամէն կողմանէ պատասխան կը հասնի :

— Կեսարիոյ գաւառական ընդհանուր ժողովը Կեսարիոյ վիճակին առաջնորդ ընտրեր է Պատրիարքական վոխանորդ Բուսճուգլեան Դեր. Տ. Գէորգ Ծ. վրդապետը : Տեղւոյն առաջնորդական տեղապահն հեռագրեր է զայս ի Պատրիարքարան : Կը շնորհաւորեմք զնորին զԳերապատուութիւնն : Կը շնորհաւորեմք նաև զԳաւառական ժողովն Կեսարիոյ, իւր այս արժանաւոր ընտրութեան համար : Դեր. Բուսճուգլեան ըստ ամենայնի կարող է հովուել Կեսարիոյ կարևոր վիճակն և օգտակար հանդիսանալ :

— Ռուսիոյ կրթական նախարարութեան խորհրդական Մեծարգոյ Պ. Կարապետ Եղեանց, որ անցեալները մայրաքաղաքիս անցնելով Կարին դնացած էր Սանասարեան վարժարանին վիճակն աչքէ անցընելու համար, անցեալ շաբթու Պօլիս եկաւ և քանի մ՚օր յառաջ ուղևորեցաւ ի Բեդըրսպուրկ : Պ. Եղեանց տեսակցեցաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և բազում ազգայնոց հետ :

— Պատրիարքարանն հարկադրեցաւ երկրորդ անգամ դրկել առաջնորդարանաց և մայրաքաղաքիս թաղական խորհրդոց որ եկեղեցեաց մէջ Ս. Էջմիածնի համար դանձանակներ հաստատելով

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Պաշտոնաթերթ Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն Խորհրդի և Նախարարների Խորհրդի

Հրատարակվում է ամեն օր

Խմբագրության հասցեն՝ Երևան, Կառավարական տուն

Հեռախոսներ՝ Գլխավոր խմբագիր՝ 3-11-22, Պատասխանատու քարտուղար՝ 3-11-33, Բաժանմունքների վարիչներ՝ 3-11-44

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն Խորհրդի նախագահության նիստը տեղի է ունեցել հոկտեմբերի 8-ին։

Նիստում քննության են առնվել հետևյալ հարցերը՝

1. Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն Խորհրդի նախագահության 1944 թվականի աշխատանքային պլանի մասին։

2. Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն Խորհրդի նախագահության 1944 թվականի նստաշրջանների մասին։

3. Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն Խորհրդի նախագահության 1944 թվականի նստաշրջանների մասին։

4. Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն Խորհրդի նախագահության 1944 թվականի նստաշրջանների մասին։

5. Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն Խորհրդի նախագահության 1944 թվականի նստաշրջանների մասին։

Սրդո ընդհանուր ժողովի մէջ ներկայացուած տարեկան հաշուետուութեան մէջ կարդացուեցաւ նաեւ հետեւեալ նամակը, որ ստացուած էր Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներէն.

Ս. Աթոռ Մայր Տաճար Սրբոց Յակոբեանց
Երուսաղէմ

Սիրելի Տէր Տիրան Արքեպիսկոպոս,

Ես ուրախ եմ, որ կրնամ ձեզի հետ կիսել այն ուրախութիւնը, զոր ապրեցանք Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու մէջ գտնուող Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան Ներկայացուցչութեան մէջ, երբ Ս. Աթոռ Մայր Տաճարի Միաբանութեան անդամներէն Տէր Տէր Գէորգ Արքեպիսկոպոս Չիլինկիրեան եկաւ մեզ այցելելու։ Ան մեզի հետ անցուց երեք օրեր, որոնք մեզի համար շատ հետաքրքրական եղան։ Ան մեզի հետ կիսեցաւ Ս. Աթոռի ներկայ վիճակին մասին տեղեկութիւններ, որոնք մեզ մեծապէս հետաքրքրեցին։ Ան մեզի հետ կիսեցաւ նաեւ Ս. Աթոռի ներկայ կարիքներուն մաս

ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐ Ն. Ն ԴԱՎԹՅԱՆԻՑ
Լիակատար հավաքածու 3 հատորով

Հ. Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ
ԺԱՆ ՎԱ ԴԱՎԹՅԱՆ

ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՈՑ

ՀԱՏՈՐ Գ.

ԵՐԵՎԱՆ
ՊԵՏՀՐԱՏԻ ՏՊԱՐԱՆ
1946

PLUTES HOLLOWAY
ՎԱՎԱՂԱՏԻՒ ՀԱՏԱԼՈՎԻՉ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ
ՀԱՏՈՐ Գ.
ԵՐԵՎԱՆ
ՊԵՏՀՐԱՏԻ ՏՊԱՐԱՆ
1946

ՕՍՄԱՆ ԴՈՒՍՏ ՔՈՒՅԱԹՈՒՆ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ
ՀԻՄՆՎԱԾ Ի 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1886
ԿԱՊԻՏԱԼԸ Ի ԿԱՆԽԻԿ
ՀԱՏՈՒԿ ՖՈՆԴ 1,000,000 ՌՈՒԲԼԻ
ՊԱՀՈՒՍՏԱՏՈՒ ԿԱՊԻՏԱԼ 1,000,000 ՌՈՒԲԼԻ
ՎԱՃԱՌՔԻ ԱՅԼ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
ՄԱՍՆԱՎՈՐ ԲԱԺՆԵՏՈՄԵՐ
ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԵՐ
ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԵՐ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ